

2. **Times Higher Education, 28 July 2011** <http://www.timeshighereducation.co.uk/story.asp?storycode=416952>
3. **Weight control project aims to leave consumers truly satisfied** <http://ec.europa.eu>
4. **Will hypersonic passenger planes ever be a reality?** <http://ec.europa.eu>
5. Elastic road surface reduces motorway noise pollution. <http://ec.europa.eu>
6. **Vision of the future: new adaptable lens to prolong sight of aging eyes** <http://ec.europa.eu>
7. **Turning the tide in the war against AIDS** http://ec.europa.eu/research/infocentre/article_en.cfm?artid=34217

CORUPȚIA ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Caldare Marionela, FCIM, FFT – 141,UTM
Conducător științific : Brag Mihai

Motto : Aceasta e adevărata corupție: tendința de a câștiga un renume fără muncă, tendința de a gira în om mare fără merit, aceasta e corupția adevărată, ale cărei urmări sunt ura și invidia contra oricărui merit adevărat și cocoșarea nulităților în acele locuri, la care numai o înaltă inteligență sau un caracter extraordinar au drept.

În viața de zi cu zi, cetățeanul efectuează diferite activități necesare familiei lui, bussines-ului pe care îl desfășoară, instituției publice în care activează ori în alt interes general. Pe parcursul acestor activități el poate întâmpina mai multe probleme pe care va încerca a le depăși sau a le soluționa. Una din aceste probleme este corupția. Ea limitează drepturile și libertățile persoanei, cauzându-i prejudicii considerabile, și devine o preocupare serioasă atât a persoanei, cât și a societății.

Adesea, funcționarul reușește să-i impună cetățeanului practici de corupție, deoarece acesta din urmă nu cunoaște cum ar putea să se apere. Însa ca să te poți proteja de un pericol, trebuie să cunoști, mai întâi de toate, în ce constă el și cum se manifestă.

Ce este corupția?

Cuvîntului “corupție” înseamnă în traducere directă “stricăciune, mită. Stricare sau corozione a autorităților prin mituirea lor.

Corupția se definește ca fiind o decădere și deteriorare morală. Astăzi înseamnă abuzarea puterii publice pentru cîștiguri personale. În profida istoriei

îndelungate a corupției s-a afirmat că o definiție a corupției, oricare ar fi ea, nu va găsi niciodată același grad de acceptare în toate țările.

Corupția vizează un ansamblu de activități imorale, ilegale realizate nu numai de indivizi cu funcții de conducere sau care exercită un rol public, dar și de diverse grupuri și organizații, publice sau private, în scopul obținerii unor avantaje materiale sau morale sau unui statut social superior prin utilizarea unor forme de constrângere, șantaj, înșelăciune, mituire, cumpărare.

Corupția reprezintă cel mai mare obstacol în calea reformării și relansării economice a Republicii Moldova.

Corupția și dinamica ei reprezintă o consecință a problemelor generale sociale, politice și economice la nivel de stat. Nivelul corupției întotdeauna crește când țara se află în perioada modernizării. Republica Moldova trăiește la etapa actuală nu doar o simplă modernizare, dar o restructurare completă a tuturor proceselor economice, sociale și politice la nivel de stat. Potrivit unor cercetări realizate de experții de la Transparency International-Moldova, anual în Republica Moldova se comit cca 1 milion 500 mii de acte de corupție, în timp ce din datele oficiale rezultă că anual în societatea noastră sunt săvârșite, cca 36 000 de infracțiuni (potrivit nivelului înregistrat în ultimii 10 ani). Dacă raportăm numărul actelor de corupție comise anual (1 500 000) la numărul infracțiunilor înregistrate oficial anual (36 000) vom constata că proporția este de 1 la 42, adică la fiecare infracțiune se săvârșesc 42 acte de corupție. Desigur că cele 36 000 de infracțiuni nu reflectă realitatea, deoarece multe dintre ele rămân neînregistrate. Majoritatea criminologilor consideră că numărul real al infracțiunilor este de aproximativ 10 ori mai mare decât cel fixat de statistica oficială. Concluzia este că corupția deține o pondere covârșitoare și în ansamblul criminalității. De aceea lupta cu corupția trebuie efectuată pe plan mondial. Dacă poporul nu întreprinde nimic pentru păstrarea democrației, dacă el duce lipsă de curaj social și încredere în Guvernul ales, atunci democrația inevitabil va deveni prada corupției.

Cauzele corupției :

Cauzele corupției în Moldova sunt determinate de o serie de factori:

Legislația contradictorie și învechită reprezintă cauza legală a corupției. Lipsa unei strategii de combatere a corupției, lipsa transparenței în procesele de luare a deciziilor, toți acești factori reprezintă cauzele instituționale ale corupției.

Cauzele economice includ salariile joase pentru funcționarii publici, ariatele la plata salariilor. Aceasta le impune unei părți considerabile a funcționarilor publici dilema: integritatea personală, sau supraviețuirea.

Cauzele morale și cele sociale țin de degradarea valorilor morale în rândurile funcționarilor publici.

Cauza fundamentală a corupției este egoismul uman. De obicei, politicienii și funcționarii publici încep să abuzeze de poziția pe care o au pentru a obține bunăstarea personală.

O cauză esențială a corupției este și guvernarea ineficientă. Nivelul jos al calității guvernării este determinat de următorii factori:

- lipsa de experiență și profesionalism în guvernare;
- condițiile economice nefavorabile;
- circumstanțele politice în permanentă schimbare;
- lipsa de susținere din partea populației și nedorința de a înțelege importanța reformelor;
- lipsa de voință politică și teama de a face pași siguri pe calea spre consolidarea raporturilor de piață .

Consecințele corupției :

Amânarea întocmirii documentelor, incapacitatea statului de a asigura securitatea producătorilor, traficul de influență, concurența nelocală, reglementările și controalele de stat excesive, ce afectează mecanismele economiei de piață și libera concurență, descurajând potențialii investitori și inițiativa de întreprinzător, duc la creșterea costului proiectelor publice, la diminuarea eficienței economice și la dezvoltarea economiei subterane.

„Republica Moldova are un nivel mare de corupție, de fapt are unul dintre cele mai ridicate niveluri de corupție din 100 de țări. Dacă e să comparăm Republica Moldova cu Suedia, care ocupă locul trei în acest top, atunci ne întrebăm: cum ne putem asigura că banii primiți de la Uniunea Europeană nu vor ajunge în buzunarele oamenilor corupți? Cum putem garanta că banii plătitorilor de impozite nu vor fi cheltuiți într-o manieră complet iresponsabilă?”, a declarat eurodeputatul Peter Lundgren.

Vehemența discursului legislatorului european vine în contextul în care Republica Moldova se poziționează în coada clasamentelor mondiale privind lupta împotriva corupției, iar acest fapt este văzut în afara țării drept o amenințare la adresa bunăstării europenilor.

Corupția are un impact puternic și asupra securității economice și umane. Consecințele ei sunt multiple.

- Consecințe sociale:

Corupția creează o povară fiscală excesivă asupra populației. Ea are un impact negativ puternic asupra păturilor vulnerabile ale societății, care nu au putere politică pentru a se proteja. Există o corelație directă între sărăcie și corupție în țară. Corupția absoarbând sursele financiare care ar putea fi alocate în sistemul de ocrotire a sănătății, educație, asigurare socială, și alte necesități sociale.

- Consecințele asupra securității politice a statului:

Formarea unei oligarhii politice și economice, care impune societății preferințele sale, ignorând necesitățile societății, contribuie la creșterea rapidă a datoriilor statului, declinul veniturilor în buget. Ea conduce la falimentul politicilor de susținere și subminează încrederea populației în structurile statale.

- Consecințe economice:

Corupția facilitează creșterea economiei subterane și ridică costurile de tranzacție; ea reduce competitivitatea, descurajează investițiile și ideile inovatoare și face țara mai vulnerabilă la crize economice.

- Achiziții publice, manipulări cu prețurile:

Datele Curții de Conturi conțin un număr considerabil de cazuri de încălcare a legislației cu privire la achizițiile publice. Se acceptă serviciile unor firme cu reputație dubioasă, drept rezultat costurile tranzacțiilor depășesc nivelul de piață, iar beneficiul este împărțit cu funcționarii publici implicați. În consecință sume considerabile de resurse financiare publice sunt transferate în buzunare private, ocolind procedurile de privatizare prin intermediul pieței, și distrugând prin aceasta mecanismul de piață. Drept exemplu poate fi menționat contractul dintre Fondul Social și S.A. “Petrol” pentru zahărul fabricat din trestie de zahăr în Brazilia. Prețul zahărului importat a fost cu 65 bani mai mare decât cel de piață. Beneficiul privat dintr-o asemenea operațiune a fost estimat la circa un milion de lei, ceea ce ar fi fost suficient pentru a plăti pensia lunară la 12 mii de persoane.

Criminalitatea :

Existența unui sector larg corupt în stat creează condiții favorabile pentru crimă. Datele conferinței arată că nivelul corupției în Moldova a luat proporții deosebit de mari. Numărul membrilor grupului criminal numit “Micu”, care și-a extins rețeaua de reprezentanți în aproape fiecare sat al Moldovei și controlează situația, este de 1237 persoane. În țară există circa 300 grupări criminale și 35 clanuri criminale care controlează viața economică, politică și socială a țării.

Deci, toate cele indicate mai sus dovedesc faptul că în Republica Moldova corupția a atins proporții considerabile și prezintă pericol pentru viabilitatea statului și pentru dezvoltarea economică, socială și democratică a țării.

Strategiile de combatere și prevenire a corupției include măsurile :

- legislația;
- elaborarea unor proceduri clare de luare a deciziilor pentru stat, care se bazează pe imparțialitate și urmăresc bunăstarea tuturor cetățenilor;
- separarea posturilor politice de cele de stat; interzicerea ca funcționarii publici municipali să fie reprezentanți ai unor partide politice;
- cerința ca veniturile și cheltuielile partidelor politice să fie transparente și legale;

Garanțiile prevenirii corupției sînt politicile și practicile care reprezintă măsuri legislative, economice, sociale și morale, realizate prin reglementarea :

- a) organizării activității autorităților publice;
- b) conduitei funcționarilor publici și a persoanelor cu funcții de demnitate publică;
- c) modului de formare și de administrare a finanțelor publice;
- d) activității politice și procesului electoral.

Bibliografie selectivă:

- 1.http://aliana.md/uploads/docs/1234960680_Coruptia_inMoldova_si_Lupta_cu_ea.pdf
- 2.<http://www.jurnal.md/ro/social/2014/11/15/republica-moldova-criticata-pentru-coruptie/>
- 3.<http://www.cisrmd.org>
4. Corupția : Reglementări de drept, activități de prevenire și combatere (partea 1) de Dr. Valeriu Cușnir
5. Corupția în Moldova și lupta cu ea de Iachimov S. și Stoianov S.
6. Cum să ne protejăm de corupție: ghid pentru cetățean de Gheorghe Butnaru, Octavian Bejan, Efim Obreja.
7. Corupția : noțiuni, prevenire și contracarare de Octavian Bejan.

ROLUL UNIUNII EUROPENE ÎN SECURITATEA MONDIALĂ

Butuc Andrei EE-143, FEIE, UTM
Conducător științific: Vangheli Ion, dr. conf.

Europa nu a fost niciodată atât de prosperă, atât de sigură și nici atât de liberă. Crearea Uniunii Europene a fost esențială pentru această evoluție. Statele europene se angajează să soluționeze pe cale pașnică conflictele și să coopereze prin intermediul instituțiilor comune. Răspândirea progresivă a democrației au atras transformarea regimurilor totalitare în democrații sigure, stabile și dinamice. Extinderile succesive transformă în realitate viziunea privind un continent unit și pașnic. Ecoul războiului se mai simte prezent pe continent. Pe parcursul ultimei decade nicio regiune a globului nu a rămas neatinsă de conflicte armate.

Ca o uniune a 28 de state cu o populație de mai bine de 500 mln de locuitori, care produce un sfert din produsul intern brut (PIB) mondial, Uniunea Europeană, în mod inevitabil ,trebui sa fie pregătită pentru a partaja